

SZERKESZTŐSÉG

ÉS

KIADÓHIVATAL:

SOPRON.

Müller P.-n. I. Tel.: 175.

LEVÉLCIM:

SOPRON I.

PÓSTAFIÓK: 81.

FELSŐDUNÁNTULI HÉTFŐ

POLITIKAI-, TARSADALMI ES SPORT-HETILAP

Előfizetési árak:

NEMETORSZAGBAN

Egész évre RM 12.-

Fél évre . . . 6.-

Negyed évre . . 3.-

„Kútba esett az ellenség minden reménykedése, amelyet a Führer elleni merénylet hozott”

Berlin, július 21.

A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A Führer a péntekre virradó éjszakán szöveget intézett a német néphez, amelyet lapunk más helyen teljes egészében ismertünk. Hitler az alváló merényletből sértetlenül került ki. A merényletnek a német véderőhöz, főleg pedig a német hadsereghez semmi köze nincs. Hitler szövege utasításokat tartalmaz, majd így fejeződik be: A Gondviselés utmutatását is látom ebben, hogy folytatnom kell művemem és ezért folytatni is fogom.

Az összeesküvés vezetői a sikertelen merénylet után részben önkézzükkel vetettek véget életüknek, részben pedig a hadsereg zászlóaljai agyonlőtték őket. Az agyonlöttek között van Staufferberg gróf, a merénylet elkövetője is. Összetűzésekre sehol sem került sor. A magatartá-

suk miatt vétkeseket felelősségre fogják vonni.

A német lapok a Führer elleni sikertelen merényletről külön kiadásokban számoltak be és azt írják, hogy a történetek csak még szilárdabb egységbe kovácsolták a német népet, amely fokozottabb erővel törekszik a végső győzelem kivására. A merénylet híre a semleges külföldön is nagy feltűnést keltett. A spanyol lapok szerint az ellenség féltelmét mutatja a Führer elleni merénylet, amelyet Németország ellenségei a háború további fejleményeit illetően éreznek.

A péntek délutáni berlini lapok megállapítják: Kútba esett az ellenséges külföld minden reménykedése, amelyet a Führer elleni merénylet hozott. Németországban nem fog megismétlődni az, ami Olaszországban történt és amely fejlemények kialakulását Badoglio árulása tette lehetővé. Németország ezután még fokozottabban folytatja

a küzdelmet.

A vezéri főhadiszállás jelenti, hogy Keitel vezértábornagy nem sérült meg a merénylet során. Berger szakelődő sérüléseibe belehalt.

Sündermann tájékoztatta a rajti képviselőt a merénylet részleteiről. A Führer ellen megkísérelt de meggyúsult gyilkosságban — mondotta, — maga a terv és annak sikertelensége a drámai, a többi csak szomorú vigjátéknak minősíthető. Az összeesküvő klikk kicsi volt és annak senki sem engedelmekedett. Közölte még Sündermann, hogy Beck már nem él. Az ellenség erre a kártyára tett fel mindent, az ilyenirányú kapcsolatok bizonyíthatóan fennálltak, de a játszmát elvesztették.

A Führer szövegében szereplő Guderian vezérezredes, akif a vezérkarba hívtak meg, jelenleg 56 éves és a lengyelországi hadjáratban különösen kitűntette magát. (MTI)

Lemberg térségében tovább folynak a súlyos harcok

A keleti harctéri helyzetről az alábbiakat jelenti a Német Távirati Iroda: Lemberg térségében változatlan erővel tovább folynak a súlyos harcok. A csata méreteire jellemző, hogy egy német páncélos hadosztály nem kevesebb mint 101 bolsevista páncélost lőtt ki ezen a szakaszon. Koveltől nyu-

gatra a bolsevisták támadó lendületét visszavertük és Bresztli-tovszkától északra is véresen visszavertük a bolsevisták áttörési kísérleteit. Grodnónál ugyanez a helyzet alakult ki és az ellenség itt is súlyos veszteségeket szenvedett. Dünaburg térségében több helyen támadott az ellenség és megpró-

bált áttörést kierőszakolni, de a német elhárítás erőteljes ellenlékésai a kísérleteket kudarcba fullasztották. 50 szovjet páncélos és több mint 500 különféle jármű itt megsemmisült. 55 szovjet repülőgépet lelőttünk. Német őrhajók öt szovjet bombázógépet löttek le. — (MTI)

Minden ellenséges támadás összeomlott az inváziós arcvonalon

Berlinből jelentik: Az inváziós hadszíntérről jelenti a Német Távirati Iroda: Az angolszász ellenséges erők Caentől délkeletre és délre folytatták erős tüzzel és páncélosokkal támogatott támadásaikat, minden ilyen kísérletü-

ket azonban visszautasítottuk és az ellenségnek véres veszteségeket okoztunk. Saint Lotól északnyugatra az amerikaiak támadásait egytől-egytig visszautasítottuk. Július 18. és 19-én a harcok során több mint 200 ellenséges

páncélost semmisítettünk meg Normandiában. A tengeren elsüllyesztettünk két ellenséges rombolót, kettőt pedig súlyosan megrongáltunk. A tisztogató hadműveletek során 285 francia terroristát koncoltunk fel. (MTI)

Délen csak az adriai partokon voltak nagyobb ütközetek

A Német Távirati Iroda berlini jelentése szerint az olaszországi arcvonalon csak az adriai partzakaszon voltak nagyobb harcok, ahol az ellenség a kialakult igen heves ütközetek során némi terület nyert. Másutt csupán helyi

csatározásokra és felderítő tevékenykedésre került sor. A genovai öbölben két angolszász gyorsnaszádot súlyosan megrongáltunk és elsüllyesztettünk. Német harci repülőkötelékek eredményes felderítést végeztek. Az

elmúlt éjszaka folyamán gyore német repülőkötelékek délangliai célpontokat bombáztak. Nagy tüzeket és hatalmas robbanásokat figyeltek meg, majd veszteség nélkül visszatértek kiindulási pontjukra. (MTI)

Mindenfelől

ANKARA: A török nemzetgyűlés tudvalevőleg augusztus 2-ig napolta el magát. Ezek szerint tehát, — hangsúlyozzák Ankarában, — az említett időpont előtt semmi néven nevezendő fontosabb eseményt nem lehet Törökországban várni. (MTI)

TOKIO: Koichi Kido márkit, a császár udvar főpecsétörét bízta meg a Tenno az új japán kormány megalakításával. — (MTI)

AZ MTI jelenti Berlinből, hogy London és Dél-Anglia továbbra is a szárnyszakadás súlyos tüzeiben áll.

ANGOLSZÁSZ bombázókötelékek Nyugat-, Délnyugat- és Közép-Németország több városa ellen intéztek támadást. Különösen Friedrichshafenben és Lipcsében keletkeztek károk, 47 négyrészt négymotoros bombázót lelöttek. (MTI)

A FINN hadijelentés szerint. — mint azt az MTI jelenti, — a bolsevisták minden támadási kísérletét visszautasították és négy szovjet repülőgépet löttek le.

BRIT bombázókötelékek a Rajna-Westfália vidéket és Hamburgot támadták. A légvédelem 39 gépet lelőtt. (MTI)

HITLER és a Duce megbeszélésén, — jelenti a vezéri főhadiszállás, — Ribbentrop birodalmi külügyminiszter is résztvett. (MTI)

AZ MTI jelenti: Július 21-én a kora délelőtti órákban egyes ellenséges repülők a Duna vonalát követve dél-északi irányba átrepülték az ország légterét. A déli órákban az ország nyugati részén dél-északi irányba volt zavaró átrepülés. Kora délután észak-dél felé, a Duna vonalát követve egyes repülők ismét átrepültek az ország légitérén.

TAYLOR átadta a pápának Roosevelt saját kézzel írt levelét, amelyben az elnök római útját jelenti be. Roosevelt Rómában Villa Madamában fog lakni. — (MTI)

SPELMANN érsek repülőgépen elhagyta New-Yorkot és Európába, Ázsiába, valamint Afrikába indult. (MTI)

HITLER SZÓZATA A NÉMET NÉPHEZ

A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A Führer a német rádió útján a következő szöveget intézte a német néphez:

— Német néptársaim és néptársnőim! Nem tudom immár hányadszor, merényletet terveztek és hajtottak végre ellenem. Különösen két okból beszélek azonban ma hozzátok: 1. hogy halljátok a hangomat és tudjátok, hogy magam sértetlen és egészséges vagyok, 2. de azért is, hogy közelebbi részleteket tudjatok meg egy gonosztétről, amely példa nélkül áll a német történelemben.

Nagyravágyó, lelkiismeretlen és ugyanakkor vétkes ostoba tiszték egészen kis klikkje összeesküvést szőtt, hogy engem eltávolítsanak és ugyanakkor velem együtt kiírta a német hadvezetés vezérkarát.

— A bomba, amelyet gróf Stauffenberg ezredes helyezett el tőlem jobbra két méternyire robbant. Egész sor hűségese munkatársamat nagyon súlyosan megsebesítette, egyikük meghalt. Én teljesen sértetlen vagyok egészen jelentéktelen horzolásoktól, zúzódadásoktól és pörkölésektől eltekintve. Ugy fogom ezt fel, mint megerősítést Gondviselés-megszabta feladatommak, hogy tovább kövessem életcéloimat, amint eddig tettem. Mert ünnepélyesen bevallhatom az egész nemzet színe előtt, hogy attól a naptól kezdve, amelyen a Wilhelmstrassera bevonultam, csak egyetlen gondolatom volt: legjobb tudásom és lelkiismeretem szerint teljesítem kötelességemet; és amióta tisztában voltam azzal, hogy a háború elkerülhetetlen és nem halasztható tovább, tulajdonképpen csak gondot és munkát ismertem és számtalan napon és átvirrasztott éjszákán át csak népemnek éltem.

— Olaszországhoz hasonlóan most Németországban is akadt egy egész kis csoport, amely — olyan órában, amelyben a német hadsereg a legsúlyosabb küzdelmet vívják — azt gondolta, hogy Németország hátába döfheti a tört, akárcsak 1918-ban. Ezuttal azonban súlyosan tévedett.

— E pillanatban csöfölköznek ezeknek a bitörölőknek azt az állítását, hogy már nem élek azzal, hogy hozzátok beszélek, kedves néptársaim. E bitörölők köre elképzelhetően kicsiny. A német véderőhöz, főleg pedig a német hadsereghez semmi köze. Bűnös elemeknek egészen kis csoportja, amelyet most már könnyörtelenül kiirtunk.

— Megparancsolom ezért e percben

1. Egyetlen polgári hatóság sem fogadhat el parancsokat olyan hatóságtól, amelyet e bitörölők mondanak magukénak.
2. Egyetlen katonai hatóság, egyetlen csapat parancsnoka, egyetlen katona sem engedelmességhat e bitörölők bármely parancsának, ellenkezőleg, mindenki köteles ilyen parancs továbbítását, vagy kibocsátását haladéktalanul letartóztatni, vagy ellen-

állás esetén azonnal felkoncolni. — Hogy végleg rendet teremtsék, Himmler birodalmi minisztert nevezem ki a honi hadsereg főparancsnokává. A vezérkarba meghívtam Guderian vezérredest, hogy az ezidőszerint betegsége következtében kiesett vezérkari főnököt pótolja, és a keleti arcvonal egy másik bevált vezérét rendeltem melléje.

A Birodalom valamennyi többi hatóságában senki sem változik.

— Meggyőződéseim, hogy ennek az egész kis áruló- és összeesküvő klikknek a kiválásával végre otthon is megteremtjük azt a légkört, amelyre az arcvonalon küzdőknek szüksége van. Mert lehetetlen, hogy elől derék férfiak százai és milliói mindent feláldozzanak, amíg otthon nagyra törő és siralmas kreaturák egész kis csoportja állandóan hátráltatással próbálkozik.

— Ezuttal olyan leszámolás következnek, amilyent mint nemzeti szocialisták megszoktunk. Meggyőződéseim, hogy ezt minden becsületes katonatiszt, minden bátor katona megérti ebben az órában.

— Talán csak néhányan tudnák elképzelni, hogy milyen sors várt volna Németországra, ha ma si-

kerül a merénylet. Én magam nem azért mondok köszönetet a Gondviselésnek és Teremtőnek, mert életben tartott, — **Életem csak gond és munka népemért, — hanem csak azért, hogy lehetőséget engedett, hogy tovább foglalkoztathassanak ezek a gondok és folytathassam munkámat, amennyire lelkiismeretem előtt felelhetek ezért.**

— Minden németnek bárki legyen is, az a kötelessége, hogy kiméltlenül szembeszálljon ezekkel az elemekkel; vagy azonnal le kell tartóztatni, vagy pedig, ha valamiképpen ellenállást fejtenének ki, habozás nélkül fel kell koncolni őket. Valamennyi csapat megkapta a parancsokat. A német hadseregben ismert engedelmességnek megfelelően vakon végrehajtották majd azokat.

— Öreg bajtársaim, különösen Önöket köszöntöm megegyezés abból az alkalomból, hogy megint megengedtettem nekem, hogy kikerüljem azt a sorsot, amely nem számomra rejtett borzalmat magában, hanem a német nép számára lett volna borzalmas.

— A Gondviselés utmutatását is látom ebben, hogy folytatnom kell művemet és ezért folytatni is fogom. (MTI)

Dönitz vezértengernagy beszéde a haditengerészet tagjaihoz

Dönitz vezértengernagy, a haditengerészet főparancsnoka beszédet intézett a haditengerészet tagjaihoz:

— Szent harag és mértéktelen düh tölt el bennünket amiatt a bűnös merénylet miatt, amely szeretett Führerünknek az életébe kerülhetett volna. A gondviselés másként akarta — megövtá és megörizte a Führert s ezzel nem hagyta el német hazánkat sorsdöntő harcában.

— Egy örült kis tábournoki klikk, amelynek semmi közössége nincs vitéz hadseregünkkel, gyáva hűtlenséggel szötte ezt az összeesküvést, s ezzel a legközelebbi árulást követte el a Führerrel és a német néppel szemben.

— Mi azonban majd útjába állunk ezeknek az árulóknak. A haditengerészet esküjéhez hiven, bevált hűséggel s feltétel nélküli harci készséggel áll a Führer oldalán. Csak tőlem, a haditengerészet főparancsnokától és saját katonai vezetőitől fogad el parancsot, hogy így lehetlenné tegyen minden félrevezetést, melyet hamis utasításokkal karának előidézni. Kiméltlenül meg fog semmisíteni mindenkit,

aki leleplezi áruló művöltát. Éljen a Vezérünk, Adolf Hitler! (MTI)

Göring beszéde a légifegyvernemhez

Göring tábornagy ugyancsak beszédet intézett a légi fegyvernemhez:

Repülő Bajtársak! Hihetetlenül aljas merényletet követett el gróf Stauffenberg ezredes a mi Führerünk ellen egy olyan klikknek a megbízásából, amelynek tagjai gyáva és helytelen vezetőségük miatt elkergetett egykori tábornokok voltak. A Führert a Mindenható Gondviselés csodálatos módon megmentette.

Ezek a gonosztevők most azzal próbálkoznak, hogy bitörölők módjára hamis parancsokkal zavart keltsenek a csapatok körében. Ezért parancsban közlöm veletek a következőket: megbízásomból a birodalom területén belül Stumpf vezérezredes parancsnokol, mint a birodalmi légihaderő főparancsnoka a légifegyvernem vala mennyi köteleke fölött. Csupán az én parancsaimat és az ő parancsait szabad teljesíteni.

Himmler SS birodalmi vezető

adott esetben a légi fegyvernem valamennyi szerve köteles a leg-erélyesebben támogatni. Futárrepüléseket, akármilyen gépről legyen szó, csupán az én engedéllyemmel, vagy az ő engedélyével lehet végezni.

Azok a tiszték, akik ebben a gáztettben részt vettek, kiközösítik magukat a népből és a hadseregből, megtagadják a katonai becsületet, az esküt és a hűséget, Megsemmisítésük új erőhöz juttat valamennyiünket.

Ezzel az árulással szemben a légi fegyvernem szilárd hűséggel és forró szeretettel ragaszkodik a Führerhez és minden erejével küzd a győzelemért. Éljen a mi vezérünk, a Mindenható Isten olyan kegyelmesen megsegítteti! (MTI)

Hatalmas értékeket találnak a zsidók széfjeiben is

Sopronban a napokban kezdődött meg hivatalos ellenőrzés mellett a bankok azon széfjeinek felnyitása, amelyeket zsidók béreltek és amelyekben zsidók helyezték el értéktárgyaikat. A hivatalos hatóságok közbenjöttével és központi kiküldött jelenlétében történik meg ezeknek a zsidó széfeknek a felnyitása, még pedig kulccsal azoké, amelyeknek kulcsa letétbe volt helyezve, amelyek kulcsa pedig nincsen meg, azokat hivatalosan lakatossal nyitatták fel.

A felnyitás alkalmával igen nagy mennyiségű gyémánt, briliáns, arany, platina került elő és igen sok részvény. Az ekként előkerült vagyontételek leltározása most van folyamatban és végeredményben minden bizonyos sokmilliót tesznek majd ki.

Megijedt a légiriadótól egy kislány, a szívbénulás megölte

Vasárnap délelőtt Sopronban a Balfi-utca 96. számú házban Dahner Károly hároméves Katalin nevű kislánya annyira megijedt a légiriadótól, hogy szívbénulást kapott.

A kislányt azonnal kórházba vitték, de segíteni már nem lehetett rajta, úgyhogy néhány perc múlva meghalt. Kiszállott a helyszínre a rendőrbíró bizottság, mely megállapította, hogy a kislány halála a jelentett körülmények között következett be.

Hires énekesek műsora szombat—vasárnap a

Városi Moziban

Sárdi János | Rosita Serrano

Te vagy a dal | A csilei csalogány

Ammondó vagyok,

hogy ullaom, nem
vuót kár a néma
kentesiget le-
tenni. Nem ám.
Elfogya bizon az
Ember az örven-
dezis. annyi hel-
ről szuótak má
szüves szuóval:

igen okosan teviem, hogy
meggyüttem. Iés különöskié-
juól esett, hogy a juó emberejim
sorából nem maratt ki a csapodi
öreg fűjedző tekintetes ur. Sőt!
Felebaráti szeretettyinek a tanu-
jelét mas is igen ékessen kimu-
tatta. Ugy ám. Megirta a kedves
tekitetes ur a juó hirt, hogy Tak-
kácsi Rezső csapodi jelző urnak
jeles cocája julius hatodikán cső-
törtökön hajnalba gazdájának
szorgalmas közreműködésével tí-
zenkét élő macocot hozott világra.
Ha tehát a t. Szerkesztőségnek
malacpecsenyier-fáj a foga, egy-
gyet se késlekegyiék, hanem há-
rom pöngös okmánybilleggel agy-
gyon be sürgös follaodványt a
Takács jedző urho. De egyket-
töre ám. míg íart a kiészlet! No
lássák, illen egy ember! Mer ki
teszi meg e máj irigykedős vi-
lágba, hogy ha valami niépuóléti
forrásról valahogyan tudomást
szerez, azt ne takargya el kézzel-
lábbal hanemhát tudossa minnyá-
a felebarátyával? Abbizony.

Hogy örömet szerezzen! Arról asz-
tán ü igazán nem tehet, hogy ha
szigoruan vesszük, hát nem is ol-
lan igen nagy az a nékem szánt
ööm. Persze honnem. Mer, becik
tunnyi, olyan picin ember vagyok
lén a szerkesztőségbe, hogy ha a
Takács jedző ur meg is hógatná
a follaodásunkat iés küdené ek-
kis pecsenyinekvalú malacot, ab-
ból hát iénnekem — bizon csak a
ferka jutna. Akivel aztán csóvál-
hatnám az a kis sován öröömöt.
Hát igen! Vaj tán éppen azért tu-
datta vélem a tekintetes ur? —
Még lehet, mer azért nahhuncut
ám a fűjedző ur iés igen sok
szakiérteleme vagyon a fejérniépek
körül. Ugy ám. Ecceris, no — nem
riégen — levelezőlapot írt a Jenő
nevezetű fijjának, akét a miéltő-
ságoz belügyminiszter ur a horvát
nyelvtudományá vigít a Drá-
ván tulna küdött el jedzőnek.
Légrádra, kiérem szeretettel. A
Harmat Jenő jedző urba nem
csalódott a miniszter ur, igen
megállá a helit oldalenn a horvát
meg szerb partizányok közt. Nem
hozzáégyent se apatyára, se Csa-
podra s nemcsak hivatalos dógát
lányta el derekasan, hanem a ma-
gyar ügyet is szógálla, országász-
lókat állított, hazafias innepi-
éket rendez, de ezenközbe nem
felejtkezik meg nemzetfenntartó
kötelességviről se. De nem ám!

Emmeg úgy tudódott ki, hogy
mikor a fűjedző ur megirta az
irodán a fijjának azt a levelező-
lapot, akibe a csapodi család iés
közégi körülményekről beszám-
olt, egészen megtörtötte a levele-
zőlap hátullát a beszámolással,
az eleje azonban, aki a címzéstől
balra esik, üressen maratt: Ippen
előtte állt a pusztacsaládi bába.
Abba a minutába mérvillámlik
valami huncucosság a fűjedző
ur kisagyába. „Idehógasson, Erő-
né lölköm, a menyemnek irok,
maga is írhatja nekijje valami

szakbaváguó izenetet. Ide e, ne
menyen kárre ez a finum hel
itt a lapon.“ „Igen szüvessen,
tekintetes ur, csak tessik ám
mondanyi, mit?“ — feléte kész-
ségesen Erősné. „Hogy mit? Hát
csak ennyit, talán még kiugrik
valami nyul a bokorbul, hogy:
Kedves tekintetes aszon! Ha
együn az idejje, tessén csak tá-
viratbonyi, azonnal menek. Tisz-
telettel Erő Jánosné szüliésző
Pusztacsalád“. Valami tíz napra
a fűjedző ur mekkapta a vá-
laszt, hogy: „Kedves Papa! Hát

lássá millen ez a Nándor suógor!
Hokmekkiértem, mer a Jenő el-
kotyogta, tarcsa titokba, eggyelő-
re senkinek se szuóllon, mégé
papájéknak se s hát nem eláru
a betyár? Miég a pusztacsaládi
bába is tuggya. De ha má eny-
nyire vagyunk, magokkal is tu-
datom, hogy csakugyan! Iés hogy
igen szeretnink, ha jány lenne.“
Ahhát. A fűjedző ur csavarintos
eszejárása ismét telibe talált.
Vuót hát oka, hogy igaz lelkiből
nevesse. Nevetett is a huncut.
(—)

Veesenmayer budapesti német követ a szovjet világuuralmi terveiről

Edmund Weesenmayer dr., a
német birodalom budapesti kö-
vete széles körökben nagy ér-
deklődést keltő cikket írt a Bu-
dapesten megjelenő magyar és
németnyelvű képes katonajúsá-
ba a Katona-Bajtársba. Az érde-
kes cikket az alábbiakban kö-
zöljük:

A földrésünk szabadságáért és
jövöjéért folyó döntő csata a ma-
ga félelmetes nagyságában elérte
teljes kifejlődését. Európa keleti,
nyugati és déli határán soha nem
látott elhárító küzdelmek foly-
nak. Az európai katona hősiessé-
ge mérközik itt az ellenség anya-
gi fölényével.

Magyarországon és Németor-
szágban mindenki tudja, mire
megy ez a játszma. Valamennyi-
en érezzük, hogy az ázsiai step-
pék rohamá korántsem csak a
német nemzeti szocializmus meg-
törésére irányul. A sors elhárít-
hatatlan kényszerítéséből ez az
ápadat a természetén magyar föl-
det is elöntéssel fenyegeti. A te-
heráni és moszkvai jegyzőköny-
vekben Sztalin, Roosevelt és
Churchill — a világ civilizáció-
jának áruói — lerögzítették,
hogy Európában senkiesem mene-
külhet a szovjet megsemmisítő
uralmától. Aki mégis úgy képzelt-
te, hogy az angolszások idejében
gátat vetnek majd szovjet szö-
vetségesük hatalmának és növe-
kvő étvágyának: az elmúlt tízen-
két hónapban csattanós cáfolatot
kaptak álmodozásaikra. Amikor
egy évvel ezelőtt az angolok és
amerikaiak Szcillában partra-
szálltak, a szovjet nem késleke-
dett, hogy részt kérjen a meg-
szállt olasz területek katonai kor-
mányzásából, holott ehhez az ak-
cióhoz egyetlen harcost sem
adott, abban semmiképp nem vett
részt. Az angolbarátok nagyon
megnebbentek, de bizalmukban
nem hagyták mindjárt megren-
díteni magukat. Ám ez csupán a
kezdet. Később felbukkant Vy-
schinsky elvtárs, befelé fordított-
ák a címet a savoyai ház sir-

boitján, Bedoglio ur obsitot ka-
pott és Délolaszország belpoliti-
kájának irányítása kommunista
kezekbe került.

Említék meg, hogy a Szalonik-
kiben talált eredeti okmányok ér-
telmében Sztalin négy szovjet
köztársaságra akarta a Balkánt
felosztani. A bulgár, a szerb és a
görög-szovjetköztársaság mellé
negyedikül a macedón csatlakoz-
nék, amelyet az első háromból
letört darabokból állítanának ösz-
sze. Így fest tehát a valóságban
„a Balkán felszabadítása a német
járom alól“. Ugyancsak az emlí-
tett okmányokból tűnik ki
hogy Sztalin elérkezettnek látja
az időt évszázados orosz álom
valóra váltására, hogy Orosz-
ország meleg tengert kapjon. Ezért
akarnak az isztambuli tengerszo-
rosból szovjet ellenőrzés alatt ál-
ló „Dardanella szabadállamot“
létesíteni, amelynek területét ter-
mészetesen rövid úton elvonnék
a törököktől, annak lakosságával
együtt.

Az érdekelt államok alattvalói
nak bizonyos csoportja akkor
naiv hiszékenységgel Angliára te-
kintett, hogy vajjon mit szól
ezekhez a tervekhez? Anglia
meghajolt Moszkva kielégíthetel-
en étvágya előtt és az erőszakos
tervekre kimondta boldogító
igenjét, kimondta az áment.

Akadhat mindezek után épeszű
ember, aki azt állítja, hogy a bol-
sevista veszélyt el lehet hártani
Európa feje felől a német véd-
erő kikapcsolásával, mondjuk
angol segítséggel? Az ilyen egy-
ügyü teremtesek száma aligha-
nem a nullára csökkent az elmúlt
tizenkét hónapban. Éppen Ma-
gyarországon leginkább tisztá-
ban van vele a legegyszerűbb
ember is, hogy a szovjet hatalmi
mámor kijózanítására Anglia és
Amerika akkor sem volna képes,
ha ezt egyáltalán akarnák. Tudja
azt is, hogy a vörös ár a világ
minden pénzéért sem kerülne el
adott pillanatban Magyarorszá-
got, az egész délkelet-európai tér-

seget, sőt egész Európát. Ennek
a vészthozó árnak pedig egyetlen
gátja van és lehetséges a konti-
nensen: a Németbirodalom kato-
nai ereje és a vele szövetséges
magyar honvédség. Ez a szövét-
ség eddig is derekasan és önfel-
alozóan megállta helyét.

A helytállás ténye azonban
egy felismerésre is kötelez. Eu-
rópában, de elsősorban Németor-
szágban és Magyarországon
egyetlen kéz sem lehet, amely
minden erejével közvetlen vagy
közvetlenül nem a háború meg-
nyeréséért dolgozik. Európa nő-
peinek ezekben a sorsdöntő órák-
ban olyan egységben kell harcol-
niok és dolgozniok, mint még so-
ha. Ha kell, a harc óriási ará-
nyainak megfelelően minden ja-
vunkat és minden erőnket be-
vetjük a végső küzdelembe. Ha
ebben az értelemben, ezzel a fel-
ismeréssel küzdünk, a küzdelem
kimenetele egy pillanatra sem
lehet kétséges.

A villámkutatás leg- jobb eredménye

Az általánosan ismert vonal —
és síkvillámok mellett vannak
olyan villámfajták is, amelyeket
csak kevesen figyelhetnek meg s
amelyekkel szemben sokáig a tu-
domány is tartozkodó álláspontra
helyezkedett. A régifajta vil-
lámlélmélettel, amely szerint a
villámlás nem más mint kiegyen-
lítő szikraátcsapás két ellentétes
elektromos potencia között, se-
hogymen tudták összeegyeztetni
az úgynevezett gyöngyfűzér — és
gömbvillámokat. E szokatlan je-
lenségek indították arra legutóbb
Wolf Franz német professzort,
hogy kísérleteket végezzen. Labo-
ratoriumában fénynyaláb-ív ki-
süléseket idézett elő s megfigyel-
te, hogy az első szikraátcsapás
után az elektrodák között hosszu-
kás és gömbalaku fénytetek képző-
dnek, amelyek állva maradnak
a térben. Nagy áramerősségnél
az egész egy kötegbe folyik össze.
Wolf szerint épen így van ez a
természetben is. Mikor a szikrák
nyomán nagy elektromos meny-
nyiségek tördülnek, előáll a vil-
lámlás után gyakran észlelhető
tűzáram. Kiseb áramerősség mel-
lett a kisülési pályának csak
egyetlen helye jön izzásba s ez
a gömbvillám. A gömbvillám te-
hát nem más mint felhő és föld
közötti kisülés, amely a pálya
nagyobb részét fénytelenül futja
meg.

Július 29-30-án szombat-vasárnap:

Fekete ember

Eseménye a francia gyarmatok titokzatos világában játszódik, melynek főszereplői:

A francia filmgyártás egyik legérde-
kesebb produkciója:

Victor Francen, Harry Bour, Annie Ducaux.
AZ ELITE-MOZGÓBAN!

Érdekes apróságok

A háború kedvező befolyása az egyes betegségekre.

A háború következtében beállott élelmiszerkorlátozásoknak sok tekintetben előnyük is van. Elsősorban bizonyos anyagcsere-zavarokból eredő betegségekre hatnak gyógyítólag. Így pl. a cukorbetegségekre és a köszvényre. Bár e betegségeknél sokszor az öröklött hajlam is szerepet játszik, mégis a beosztott és bizonyos korlátokra szabott táplálkozás bizonyos idő múlva érezhető kedvező hatását. Különösen a hájbjában szenvedők érzik a háborús táplálkozás előnyeit. Ugyisint a köszvény, mely mint ismeretes igen sok embert gyötör, a háborús táplálkozás folytán úgyiszlán teljes kipusztulásra van ítélve. A cukorbeteg terén is jobb a helyzet mint az első világháború idején. Ez természetesen a háborús táplálkozástól eltekintve az inzulin helyes alkalmazására vezethető vissza, amelynek következtében pl. Németországban ez a betegség rohamosan csökkent.

A női munkaszolgálat egyúttal iskola is Németországban.

A német munkaszolgálatos lányok nemcsak gyakorlati munkát végeznek a gazdaságokban, hanem oktatásban is részesülnek, amely általános műveltségüket bővíti. Tanárnők elsősorban vezetőik közül kerülnek ki. Ezek a munkaszolgálatos tanárnők egy tanfolyam elvégzése után három féléven keresztül egyetemi tanulmányokat folytatnak, ezalatt elsősorban történelemmel, földrajzzal, élettannal, pedagógiával, lélektannal, rassztudománnyal, irodalommal és zenével foglalkoznak.

Gyógyítható-e a szinvakság?

A hallei orvosi társaság egyik ülésén prof. dr. Sudnitz érdekes előadást tartott a szinvakságról. Az utóbbi évtizedekben a német orvostudomány beható vizsgálat alá vette ezt a bajt, amelynek oka fotokémiai természetű. Bár e téren még ma is sok kérdés tisztázatlan maradt, sikerült azonban a pupillára gyakorolt fényhatások terén eredményt elérni. Az előadó ismertette továbbá, hogy ha a piros, zöldesárga és kék színek valamelyike iránt az egyén nem érzékeny, vagyis ha e színek valamelyike hiányzik, úgy az illető szinvak, ha kis mértékben fordul elő, úgy szingyenge. Mivel utalások történtek arra nézve, hogy eme tényezőknél úgynevezett karotinoidokról van szó, amelyek a látásnál fontos szerepet játszanak, meg van a lehetőség annak, hogy ezen látási zavarokat az orvostudomány gyógyítsa. A professzor előadását számtalan érdekes tabellával és ábrával tarkította.

Hirek mindenfelől

HOL VAN AZ EMBER ÉH-SÉGÉRZETÉNEK KÜZPONTJA?

Téves az a régi felfogás, hogy az éhség központja a gyomor. Német orvosi kutatások ugyanis bebizonyították, hogy az éhség székhelye a nyelöcsőben van. Ez a tény világosan mutatkozik akkor, ha az emberi géget és nyelöcsövet kokainnal érzéstelenítik. Ebben az esetben azonnal megszűnik az éhségérzet, ha előzőleg még oly kínzóan lépett is fel. Ezzel kapcsolatban érdekes az indiánoknak a megfigyelése, akik már régen felismerték ezt a tényét. Ezért pl. nagyobb meneteléseknél, vagy éhínség idején a koka növény leveleit rágszálják, mert ez az éhségérzet pillanatok alatt megszünteti. Mint ismeretes, ebből a növényből állítják elő a kokaint és így az indiánok felismerése valóságosan alapszik, mert e növény neve a nyelöcsövet érzésteleníti. Később az orvosi kutatások igazolták ezen feltevések helyességét.

MEGOLDÓDIK A HARISNYAKÉRDÉS.

A meleg nyári időjárás kissé hátrébe szorította a textilipar legnagyobb háborús problémáját: a harisnyagyártást, mert a hölgyközönség a beszerzési nehézségek miatt harisnya nélkül jár. Az őszi időre azonban igyekeznek már textilgyáraink megfelelő minőségű és mennyiségű harisnyát piacra dobni. Egyelőre még csak kísérletképpen szakkörökben került forgalomba egy ilyen gazdaságnak ígérkező harisnya újdonság: a Perlon szálból készült harisnya, amely hetven mosást bolyhosodás nélkül bír és ezzel valószínűleg forradalmasítani fogja a harisnyaiipart.

A DUNÁBA UGROTT A KALAPJA UTÁN. Egy férfi haladt át a Ferenc József-hídon. A hid közepe táján erős szélroham támadt és lesodorta fejről a kalapot. A férfi utánakapott, de akkor már a kalapja a Duna fölért repült. A közeli járókelők megdöbbenve vették ekkor észre, hogy a férfi leveti kabátját és a korlátot át a Dunába ugrik. A rendőri motoros őrség mentette ki. Kiderült, hogy Novák Ferenc 36 éves vízvezeték-szerelő az illető, aki a kalapjáért ugrott a Dunába. A mentők kórházba vitték. A kalapja azonban elmerült a vízben...

SZÉLHAMOSSÁG — MISERUHÁKKAL. Az esztergomi egyházmegye vezetősége figyelmezteti papjait, hogy a vidéki városokban miseruhavásárlók és javítók szélhámosságnak, akik az a megokolással, hogy az egyházmegyei irodától megbízásuk van, régi miseruhákat vásárolnak, illetve átvászik azokat újjakkal való kicserélés céljából. Ilyen megbízást az iroda senkinek sem adott, a hamisított iratokkal jelentkezőket át kell adni a hatóságoknak. 37/1944. vgt. szám.

KÜLÖN ÉRDEKÉPVISELETET KAPNAK A KERESZTÉNY VALLÁSÚ ZSIDÓK. A hivatalos lap pénteki számj. közli a m. kir. minisztérium 2540/1944. M. E. számú rendeletét a zsidók önkormányzata és érdekképviseleti tárgyában kiadott 1520/1944.

M. E. számú rendelet módosításáról, illetőleg kiegészítéséről. A rendelet szerint az 1240/1944. M. E. számú rendelet 1. §-ában meghatározott megkülönböztető jelzés viselésére köteles azok a zsidók, akik keresztény vallásfekezethek tagjai, különálló önkormányzati és érdekképviseleti szervezetbe tartoznak, amelynek elnevezése: Magyarországi Keresztény Zsidók Szövetsége. Az e szervezet kötelekébe tartozó zsidók a Magyarországi Zsidók Szövetségének nem tagjai. Az 1520/1944. M. E. számú rendelet 1. §-a 3-ik bekezdésének 2-4. §-ának, valamint 7. §-ának rendelkezései a jelen rendelet 1. §-ában említett zsidókra, illetőleg a Magyarországi Keresztény Zsidók Szövetsége-re is megfelelően irányadók.

A VILLANYVILÁGÍTÁS CSÖKKENTÉSÉVEL. „vibrálás” jelzik a zavarórepülést ezentúl Nagyváradon, a hadtestparancsnokság rendelkezése. A villamosmű a világítás erősségét kétszer egymásután csökkenti, ami a lámpák pislékolását vonja maga után.

BURGONYALEVÉLBŐL NYERSANYAG. Amióta sikerült a burgonyalevélből cellulozet előállítani, az eddig hasznavehetetlen növényrészt értékes nyersanyaggá lépett elő. Németországban ezért is intézkedtek eme nyersanyag-nak minél tökéletesebb előállítására vonatkozólag. Ennek keresztültel szempontijából először is az ősszel leszedett leveleket szárítják, majd préselik. Ily módon sikerült a szállítást zavartalanosságot biztosítani, míg ugyanis a friss burgonyalevelekből egy kocsiárkományra csupán 4 tonna fér, a szárított és préselt levelekből ke-reken 10 tonna szállítható. Ipari feldolgozásukra ezáltal sokkal gyorsabban és könnyebben kerülhet sor. Németországban a feldolgozott burgonyalevelekből évente nagymennyiségű nyersanyag kerül felhasználásra. Mi is foglalkozhatnánk vele!

LEESETT A CSERESNYEFÁRÓL — BELSŐ SÉRÜLÉSEKET SZENVEDETT. Tulok Imréné. Malom-utca 16. szám alatti lakos a Gesztenyés-út 18. szám alatti kertben cseresznyét szedett. Közben a cseresznyefáról leesett és belső sérüléseket szenvedett. A soprni mentők az Erzsébet-kórházba szállították.

ÚJ IRÓGÉPET SZABADALMAZTAK most Budapesten, amely magyar feltaláló sikere. Az új írógép sokkal kisebb még az eddig készített legapróbb írógépnél is. A szerkezet kilencven százalékban alumíniumból készült, tehát alig van súlya. Előállítás költsége 250 pengő. Harmincs százalékos haszonkulcs hozzáadásával a gép bolti ára 325 pengő lesz.

PÉNZHIÁNY HORVÁTOR-SZÁGBAN. Zágrábból jelentik: Horvátországban erős pénzhiány érezhető, ami általános áresésre vezetett. A pénzhiány oka az, hogy a pénzintézetek igen szigorúan járnak el a hitelnyújtással és többek közt a házakat sem tekintik biztos fedezetnek. A fekete piacon zuhanásszerűen esnek az árak.

TÍZÉVES DIÁKTALÁLKOZÓ — OVÓHELYEN. Az egri Érseki Tanítóképző növendékei most tartották meg tízéves találkozójukat Egerben. A találkozózn nagyon sok tanár és öregdiák jelent meg. Szentmisén vettek részt, amikor az befejeződött, megszólaltak a szírnák. A találkozó résztvevői ovóhelyre mentek le. Ott emlékeztek meg a gondtalan diákevekről és mondták el egymásnak az elmúlt tíz esztendő eseményekben gazdag történetét. Ez volt az első diáktalálkozó az országban, amely ovóhelyen történt.

NAGYSZABÁSÚ ERŐMŰVET ÉPÍTENEK A VÁG FOLYÓN. Trencsénben megbeszéléseket tartottak a Vág folyó Trencsén és Pöstyén közötti szakaszának nagyszabású erőművé történő kiépítése tárgyában. Csatorna építésével az árvíz által fenyegetett területekről ily módon akarják a vízveszélyt levezetni és a termékeny területeket termőfölddé átalakítani. A csatorna hajózható lesz és délen a Dunával kötik össze. A terv végrehajtására már a közeljövőben sor kerül. Tervezik még a folyó kiépítését és szabályozását.

HÉTKILOMÉTERES TERCENSUSZÁS 100 KORONÁÉRT. Koppenhágából jelentik: Egész Dániában fogadási láz dühög. Az emberek a leglehetősebb és legfurbább fogadásokat kötik éspedig aránylag csekély összegekért vagy más ellenszolgáltatásokért. Hét ifjú dán például egy hét kilométer hosszú mezei utat térden csúsztat végig, csak hogy megnyerje a fogadást, ami 100 koronát tett ki. Egy dán munkás élő angolnát nyert egy csomag cigarettáért és néhány bányász összefogott és egész Dánián keresztül talicskán szemet tolt, hogy a végén „fáradtságáért” ötven koronát kapjon.

MIÉRT HASZNOS HÁZIGYÓGYSZER A HÁRSBÓL KÉSZÜLT TEA? A parkokban és sétányokon a hársfa igen kedvelt növény. Júniusban és júliusban szorgos kezek összegyűjtik eme fának sárgásfehér virágait, majd hűvös helyen megszártják. Az ebből készült tea a gazdaasszony „házipatikájá”-nak egyik fontos kel-léke. Különösen hurutoknál és hűléses megbetegedéseknél gyógyítólag hat, mert elősegíti az izzadást. Hatásosan megszünteti a görcsöket és serkenti a szervezet zavartalan működését. Ugyisint a hársfa terméséből készült porok behurutoknál és mérgezési tüneteknél nyerne alkalmazást, külsőleg pedig a sebkezeléseknél és dagana-toknál hasznosítják. Ily módon joga-l nevezhető a hársfatea az egyik leghasznosabb házigyógyszernek.

Felsődunántúli HÉTFŐ.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kardos Árpád.

Németországi főmunkatárs: Farsky Tibor.

Kiadja Fidelitas Lapkiadó Vállalat kft.

Nyomatott: vargasi Máté Ernő könyvnyomdájában, Sopron.